

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГОРЛІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

ФІЛОСОФІЯ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

СИЛАБУС

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))
Освітня програма	Середня освіта (Мова і література (англійська)). Психологія
Форма навчання	денна
Курс	I
Семестр	I

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання

кафедри психології та
педагогіки

28.08.2019 № 1

ЗМІСТ

1. Відомості про розробників і науково-педагогічних працівників, які викладають навчальну дисципліну	3
2. Анотація	3
3. Опис навчальної дисципліни	3
4. Мета та завдання курсу	4
5. Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач у результаті вивчення курсу	4
6. Результати навчання	5
7. Політика курсу	6
8. Схема курсу	7
9. Система оцінювання	7
10. Рекомендовані джерела інформації	15

1. Відомості про розробників і науково-педагогічних працівників, які викладають навчальну дисципліну

Назва курсу	Філософія сучасної освіти
Викладач (-і)	<i>Несторук Наталя Анатоліївна</i> , к. пед. н., доц.
Контактний тел.	+38 050 7509116
E-mail	natasha.nestoruk@yandex.ua
Локація курсу в корпоративному середовищі	Ресурсний центр (аудиторія № 315, навчальний корпус № 2)
Формат курсу	Очний (offline)
Консультації	Очні консультації: в день проведення лекцій/семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронну пошту, що вказана в силабусі.

2. Анотація

Навчальна дисципліна належить до обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки.

Вивчення дисципліни «Філософія сучасної освіти» забезпечує оволодіння майбутніми педагогами методологічними засадами сучасної освітньої діяльності в умовах трансформації суспільства, засвоєння ними світоглядних та аксіологічних орієнтирів формування особистості, яка має визначити своє місце в новому, динамічному, сучасному соціумі з метою самореалізації.

Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни реалізуються на основі тісних зв'язків з фаховими дисциплінами педагогічного циклу: «Педагогіка», «Методика виховної роботи та основи педагогічної майстерності», «Філософія», «Загальна психологія», «Історія України», «Історія української культури», «Педагогіка та психологія вищої школи» та є основою дисципліни «Педагогічний менеджмент».

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: денна – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність:	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2	014 Середня освіта (Мова і література (англійська))	1-й	

Індивідуальне науково-дослідне завдання <hr/> <small>(назва)</small>	Освітня програма: Середня освіта (Мова і література (англійська)). Психологія	Семестр	
Загальна кількість годин: денна – 90		1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента – 5	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції	
		10 год.	
		Практичні, семінарські	
		8 год.	
		Лабораторні	
		– год.	
		Самостійна робота	
		72 год.	
Індивідуальні завдання: – год.			
Вид контролю: залік			

4. Мета та завдання курсу

Метою вивчення навчальної дисципліни «Філософія сучасної освіти» є формування у здобувачів вищої освіти знань щодо предмета, функцій і завдань філософії освіти як методологічної основи педагогіки, основних категорій та місця в системі інших наук, методології філософських досліджень.

Завдання даного курсу полягають у засвоєнні студентами знань про історичні засади філософії освіти і виховання та філософсько-освітню проблематику; формуванні вмій використовувати понятійний апарат філософії освіти та аналізувати філософсько-педагогічну спадщину і значення філософії освіти та виховання у процесі формування громадянського суспільства і правової держави; здатності розуміти сутність і ключові категорії філософії освіти, вирішувати проблемні питання освіти з позицій філософії тощо.

5. Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач у результаті вивчення курсу:

Загальні:

- Здатність організовувати і здійснювати освітню діяльність на основі цілісного і системного наукового світогляду з використанням знань в області філософії освіти, здатність аналізувати, оцінювати та застосовувати сучасні наукові досягнення в галузі мовознавства, літературознавства, психології, методики навчання англійської мови і зарубіжної літератури, методики викладання психології, психологічного консультування;

- Здатність планувати і вирішувати завдання власного особистісного та професійного розвитку;
- Здатність реалізувати ефективні психолого-педагогічні стратегії існування людини у суспільстві в умовах сучасного глобалізованого соціокультурного середовища;
- Здатність усвідомлювати моделі світу, природу, причинно-наслідкові закономірності розвитку суспільства і зв'язки різних культур; набувати культурного досвіду для досягнення загальнолюдських цінностей; засвоювати і реалізовувати наукові та культурні досягнення світової цивілізації з поважним ставленням до різних культур, релігій, прав народів і людини та ідеї збереження миру та толерантного існування;
- Здатність реалізовувати у професійній діяльності настанови толерантності та гуманності, у контексті сучасної мультикультурності, на основі загальнолюдських цінностей та критичного оцінювання соціально-політичних, економічних подій і явищ;
- Здатність здійснювати пошук, оброблення, систематизацію, контекстуалізацію та інтерпретацію загальнонаукової інформації з різних джерел, а також генерувати нові ідеї для вирішення практичних завдань, зокрема у міждисциплінарних галузях;
- Здатність орієнтуватися в інформаційних та Internet джерелах, працювати з бібліотечними фондами, критично ставитись до отриманої інформації, усвідомлювати цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі, володіння комп'ютерною та інформаційною культурою;

Фахові:

- Здатність використовувати базові знання про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасної педагогічної науки, лінгвістики, літературознавства, психології;
- Здатність моделювати інноваційне освітнє середовище та конструювати зміст, форми, методи та засоби навчання іноземних мов і літератур, психології у середній та вищій школі, у закладах підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців;
- Здатність оперувати набутими знаннями теорії та практики навчання і виховання, виявляти стан і можливості поліпшення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища, у вищих, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах;
- Здатність до моделювання, організації та оцінювання освітнього процесу та проектування програм професійної освіти відповідно до потреб роботодавця.

6. Результати навчання – згідно з вимогами освітньо-професійної програми компетентності, якими повинен оволодіти здобувачу результаті вивчення курсу:

- Організація і здійснення освітньої діяльності на основі цілісного і системного наукового світогляду з використанням знань в області філософії освіти, аналіз, оцінка та застосування сучасних наукових досягнень в галузі мовознавства, літературознавства, психології, методики навчання англійської мови і зарубіжної літератури, методики викладання психології, психологічного консультування;

- Реалізація у власній професійній діяльності ефективних психолого-педагогічних стратегій існування людини у суспільстві в умовах сучасного глобалізованого соціокультурного середовища;

- Усвідомлення моделі світу, природи, причинно-наслідкових закономірностей розвитку суспільства і зв'язків різних культур; засвоєння і реалізація у викладацькій діяльності набутого культурного досвіду, поважне ставлення до різних культур, релігій, прав народів і людини та до ідеї збереження миру і толерантного існування;

- Самостійний пошук, оброблення, систематизація, контекстуалізація та інтерпретація загальнонаукової інформації з різних джерел, генерування нових ідей для вирішення наукових і практичних завдань, зокрема у міждисциплінарних галузях;

- Вільна орієнтація в інформаційних та Internet джерелах, використання у власній професійній діяльності бібліотечних фондів, критичне ставлення до отриманої інформації, усвідомлення цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі, володіння комп'ютерною та інформаційною культурою;

- Ефективне застосування набутих знань з теорії та практики навчання і виховання, виявлення стану і можливостей поліпшення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища, у вищих, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах.

7. Політика курсу заснована на політиці ГІМ.

Горлівський інститут іноземних мов є вільним і автономним центром освіти, що покликаний давати адекватні відповіді на виклики сучасності, плекати й оберігати духовну свободу людини, що робить її спроможною діяти згідно з власним сумлінням; її громадянську свободу, яка є основою формування суспільно відповідальної особистості, академічну свободу та академічну добросовісність, що є головними рушійними силами наукового поступу. Внутрішня атмосфера інституту будується на засадах відкритості, прозорості, гостинності, повазі до особистості.

Вивчення навчальної дисципліни «Філософія сучасної освіти» потребує: виконання завдань згідно з навчальним планом; підготовки до семінарських занять; роботи в інформаційних джерелах; опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури, а також ознайомлення з філософськими джерелами та працями сучасної освіти.

Підготовка та участь у семінарських заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення теоретичного матеріалу,

конспекту лекцій, а також позицій, викладених у підручниках, монографічній та іншій науковій літературі.

Результатом підготовки до заняття повинно бути змістовне володіння здобувачем вищої освіти матеріалом теми, якій присвячено відповідне заняття, а саме: підтвердження теоретичного матеріалу прикладами з джерел філософії сучасної освіти, знання основних дефініцій, уміння аргументовано викласти певний матеріал, підготувати презентацію власних навчальних пошуків, коментувати відповіді інших здобувачів, доповнювати їх, знаходити помилки (неточності, недоліки) та надавати правильну відповідь.

Відповідь здобувача повинна демонструвати ознаки самостійності виконання поставлених завдань, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

8. Схема курсу

Змістовий модуль № 1. Філософське осягнення ідеї освіти

Тема 1. Вступ до курсу «Філософія сучасної освіти». Завдання і об'єкт філософії сучасної освіти, взаємодія з іншими галузями наукового знання. Предмет філософії освіти крізь “дух епохи”.

Тема 2. Зародження філософії освіти і виховання. Освіта і педагогіка в предметному полі філософії.

Змістовий модуль № 2. Філософсько-освітній дискурс ХХІ століття

Тема 3. Специфіка вищої школи та її місце в освітньому процесі. Мета, завдання та зміст вищої освіти в Україні. Система освіти в Україні, її структура. Принципи діяльності освітніх установ. Стан і тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття. Наука і освіта.

Тема 4. Поняття «парадигма», «освітня парадигма». Основні суперечності та проблеми розвитку сучасної освіти.

Тема 5. Філософія освіти ХХІ століття: проблеми і перспективи.

9. Система оцінювання

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

- усне опитування;
- самостійні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань;
- контрольні роботи змістових модулів;
- контрольна робота залікового модуля (залік)

Форми поточного і підсумкового контролю

Оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни «Філософія сучасної освіти» здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають поточний, підсумковий модульний, підсумковий семестровий

контроль. Рівень навчальних досягнень здобувачів оцінюється за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль передбачає усні відповіді здобувачів на теоретичні питання семінарських занять, самостійних робіт.

Підсумковий модульний контроль передбачає виконання контрольних робіт змістового модулю. Оцінка за змістовий модуль дорівнює сумі балів контрольних точок та КРЗМ з урахуванням коефіцієнтів.

Підсумковий контроль. Формою підсумкового контролю є залік.

ГРАФІК поточного контролю

Кількість КТ – 2

Коефіцієнт КТ – 0,3

Кількість КРЗМ – 1

Коефіцієнт КРЗМ – 0,4

Кількість ЗМ – 1

Вид підсумкового контролю – залік

№	Вид контролю	Форма контролю	Термін проведення
1	КТ 1	обговорення	Семінарське заняття № 1
2	КТ 2	обговорення	Семінарське заняття № 2
3	КРЗМ1	СРС	Семінарське заняття № 3

Форма підсумкового контролю

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів спрямований на встановлення рівня обізнаності студентів з питань, що належать до філософсько-освітньої проблематики, а також рівня засвоєння студентами знань про зміст та специфіку основних історичних етапів формування філософсько-освітніх концепцій.

Формою підсумкового контролю є (І семестр) залік. Магістрант отримує залік, якщо сума отриманих ним балів упродовж семестру за змістові модулі не менша, ніж 60.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль та самостійна робота			Сума
Змістовий модуль № 1			
КТ 1	КТ 2	КРЗМ 1	100 (залік)
30	30	40	

Кількість КТ – 2, коефіцієнт КТ – 0,3

Кількість КРЗМ – 1, коефіцієнт КРЗМ – 0,4

Загальна оцінка складається з суми балів за контрольні точки та контрольні роботи змістових модулів, набраних упродовж навчального семестру й оцінки, отриманої на заліку.

У разі, якщо студент не набрав необхідну для зарахування курсу суму балів (60 балів), перескладання здійснюється у спеціально відведений навчальним розкладом час в усній формі.

Шкала оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
	екзамен	залік		
90-100	відмінно	зараховано	A	відмінне виконання лише з незначною(мінімальною 1-2) кількістю помилок
82-89	добре		B	вище середнього рівня з кількома помилками
75-81			C	вище середнього рівня з кількома помилками
67-74	задовільно		D	непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-66			E	виконання задовольняє мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	не зараховано	FX	з можливістю повторного складання
1-34			F	з обов'язковим повторним курсом

Питання до заліку з дисципліни: «Філософія сучасної освіти»:

1. Філософія освіти як галузь наукового знання: етапи становлення.
2. Основні причини актуалізації філософії освіти. Предмет і завдання філософії освіти.
3. Проблемне поле, структура, основні функції філософії освіти.
4. Концепції освіти як складові структури філософії освіти. Основні аспекти гуманізації та гуманітаризації освіти.
5. Сенс і специфіка базових педагогічних категорій: «освіта», «навчання», «виховання».
6. Онтологічні та антропологічні підґрунтя освіти.
7. Гносеологічні та аксіологічні підґрунтя освіти.
8. Передумови виникнення освіти. Освіта як соціальний феномен.
9. Фактори, що впливають на розвиток системи освіти.
10. Інституціоналізація освіти.

11. Античні концепції людини у педагогічному аспекті та філософія освіти Давнього Сходу.
12. Вчені Середніх віків та доби Відродження про мету освіти та виховання людини.
13. Новий час: людина як суб'єкт та об'єкт освітньої діяльності.
14. Концепція теорії та практики освіти в філософії XIX ст.
15. Ставлення до освіти за доби Київської Русі та українська інтелектуальна думка про сенс освіти та процесу виховання.
16. Орієнтири освітніх процесів в сучасній вітчизняній та західній філософії.
17. Специфіка вищої школи та її місце в освітньому процесі. Мета, завдання та зміст вищої освіти в Україні.
18. Система освіти в Україні, її структура. Принципи діяльності освітніх установ.
19. Стан і тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття.
20. Пріоритетні напрямки реформування та модернізації вищої освіти в Україні в контексті інтеграції європейського освітнього простору.
21. Вплив глобалізаційних та інформаційних технологій на сучасну парадигму освіти.
22. Переорієнтація освіти на людину як самоцінність – головна умова нової філософії освіти.
23. Вплив світових процесів суспільного розвитку на становлення сучасного «духу епохи».
24. Філософія освіти XXI століття: проблеми і перспективи.

Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни «Філософія сучасної освіти»

Оцінювання рівня та якості навчальних досягнень студента відбувається за такими критеріями:

1. **Повнота** (повнота – це якість знань, що відображає їхній склад, кількість, вимірюється кількістю програмових знань про досліджуване явище), цілісність відповіді, коли студент у логіці викладу навчального матеріалу не випускає ланок, важливих для розуміння ключових понять та суттєвих причинно-наслідкових зв'язків, щоб у загальному ланцюзі взаємозалежних знань не утворювалися лакуни (порожнечі).

2. **Усвідомленість** знань студента (усвідомленість втілюється у розумінні зв'язків знань та шляхів їх здобуття, в умінні їх доводити, в розумінні принципу дії зв'язків і механізмів їх становлення, усвідомленість впливає як з елементів змісту освіти, так і з видів знань, особливо методологічних).

3. **Уміння оперувати** педагогічними знаннями: виділяти головне, аналізувати, порівнювати, прогнозувати, синтезувати, абстрагувати, класифікувати тощо.

4. **Рівень самостійності** під час відповіді студента.

5. Вміння і досвід творчої діяльності – вміння бачити і виявляти проблеми у педагогічній реальності, робити обґрунтовані припущення, застосовувати набуті знання у нестандартних ситуаціях.

6. Володіння професійно-педагогічним мовленням: уміння вести діалог, будувати монологічні висловлювання, полемізувати.

Студент одержує оцінку **відмінно (100)**, якщо його відповідь характеризується:

1. Повнотою, цілісністю відповіді, коли студент у логіці викладу навчального матеріалу не випускає ланок, важливих для розуміння ключових понять та суттєвих причинно-наслідкових зв'язків, щоб у загальному ланцюзі взаємозалежних знань не утворювалися лакуни (повнота – це якість знань, що відображає їхній склад, кількість, вимірюється кількістю програмових знань про досліджуване явище).

2. Усвідомленістю знань студента (втілюється у розумінні зв'язків знань та шляхів їх здобуття, в умінні їх доводити, в розумінні принципу дії зв'язків і механізмів їх становлення, усвідомленість впливає як з елементів змісту освіти, так і з видів знань, особливо методологічних).

3. Умінням оперувати педагогічними знаннями: виділяти головне, аналізувати, порівнювати, прогнозувати, синтезувати, абстрагувати, класифікувати тощо.

4. Високим рівнем самостійності під час відповіді.

5. Високим рівнем вияву вмінь творчого характеру і досвіду творчої діяльності – вміння бачити і виявляти проблеми у педагогічній реальності, робити обґрунтовані припущення, застосовувати набуті знання у нестандартних ситуаціях.

6. Високим рівнем володіння професійно-педагогічним мовленням: уміння вести діалог, будувати монологічні висловлювання, полемізувати.

Студент одержує оцінку **відмінно (95)**, якщо його відповідь характеризується:

1. Повнотою, цілісністю відповіді, коли студент у логіці викладу навчального матеріалу не випускає ланок, важливих для розуміння ключових понять та суттєвих причинно-наслідкових зв'язків, щоб у загальному ланцюзі взаємозалежних знань не утворювалися лакуни (повнота – це якість знань, що відображає їхній склад, кількість, вимірюється кількістю програмових знань про досліджуване явище).

2. Усвідомленістю знань студента (втілюється у розумінні зв'язків знань та шляхів їх здобуття, в умінні їх доводити, в розумінні принципу дії зв'язків і механізмів їх становлення, усвідомленість впливає як з елементів змісту освіти, так і з видів знань, особливо методологічних).

3. Умінням оперувати педагогічними знаннями: виділяти головне, аналізувати, порівнювати, прогнозувати, синтезувати, абстрагувати, класифікувати тощо.

4. Високим рівнем самостійності під час відповіді.

5. Високим рівнем вияву вмінь творчого характеру і досвіду творчої діяльності – вміння бачити і виявляти проблеми у педагогічній реальності,

робити обґрунтовані припущення, застосовувати набуті знання у нестандартних ситуаціях.

6. Високим рівнем володіння професійно-педагогічним мовленням: уміння вести діалог, будувати монологічні висловлювання, полемізувати.

Студент одержує оцінку **відмінно (90)**, якщо його відповідь характеризується:

1. Повнотою, цілісністю відповіді, коли студент у логіці викладу навчального матеріалу не випускає ланок, важливих для розуміння ключових понять та суттєвих причинно-наслідкових зв'язків, щоб у загальному ланцюзі взаємозалежних знань не утворювалися лакуни (повнота – це якість знань, що відображає їхній склад, кількість, вимірюється кількістю програмових знань про досліджуване явище).

2. Усвідомленістю знань студента (втілюється у розумінні зв'язків знань та шляхів їх здобуття, в умінні їх доводити, в розумінні принципу дії зв'язків і механізмів їх становлення, усвідомленість впливає як з елементів змісту освіти, так і з видів знань, особливо методологічних).

3. Умінням оперувати педагогічними знаннями: виділяти головне, аналізувати, порівнювати, прогнозувати, синтезувати, абстрагувати, класифікувати тощо.

4. Високим рівнем самостійності під час відповіді.

5. Високим рівнем вияву вмінь творчого характеру і досвіду творчої діяльності – вміння бачити і виявляти проблеми у педагогічній реальності, робити обґрунтовані припущення, застосовувати набуті знання у нестандартних ситуаціях.

Студент одержує оцінку **добре (85)**, якщо його відповідь характеризується:

1. Повнотою, цілісністю відповіді, коли студент у логіці викладу навчального матеріалу не випускає ланок, важливих для розуміння ключових понять та суттєвих причинно-наслідкових зв'язків, щоб у загальному ланцюзі взаємозалежних знань не утворювалися лакуни (повнота – це якість знань, що відображає їхній склад, кількість, вимірюється кількістю програмових знань про досліджуване явище).

2. Усвідомленістю знань студента (втілюється у розумінні зв'язків знань та шляхів їх здобуття, в умінні їх доводити, в розумінні принципу дії зв'язків і механізмів їх становлення, усвідомленість впливає як з елементів змісту освіти, так і з видів знань, особливо методологічних).

3. Умінням оперувати педагогічними знаннями: виділяти головне, аналізувати, порівнювати, прогнозувати, синтезувати, абстрагувати, класифікувати тощо.

4. Високим рівнем самостійності під час відповіді.

5. Середнім рівнем вияву вмінь творчого характеру і досвіду творчої діяльності – вміння бачити і виявляти проблеми у педагогічній реальності, робити обґрунтовані припущення, застосовувати набуті знання у нестандартних ситуаціях.

Студент одержує оцінку **добре (80)**, якщо його відповідь характеризується:

1. Повнотою, цілісністю відповіді, коли студент у логіці викладу навчального матеріалу не випускає ланок, важливих для розуміння ключових понять та суттєвих причинно-наслідкових зв'язків, щоб у загальному ланцюзі взаємозалежних знань не утворювалися лакуни (повнота – це якість знань, що відображає їхній склад, кількість, вимірюється кількістю програмових знань про досліджуване явище).

2. Усвідомленістю знань студента (втілюється у розумінні зв'язків знань та шляхів їх здобуття, в умінні їх доводити, в розумінні принципу дії зв'язків і механізмів їх становлення, усвідомленість впливає як з елементів змісту освіти, так і з видів знань, особливо методологічних).

3. Умінням оперувати педагогічними знаннями: виділяти головне, аналізувати, порівнювати, прогнозувати, синтезувати, абстрагувати, класифікувати тощо.

4. Середнім рівнем самостійності під час відповіді.

5. Середнім рівнем вияву вмінь творчого характеру і досвіду творчої діяльності – вміння бачити проблеми у педагогічній реальності, робити обґрунтовані припущення, застосовувати набуті знання у нестандартних ситуаціях.

Студент одержує оцінку **добре (75)**, якщо його відповідь характеризується:

1. Повнотою, цілісністю відповіді, коли студент у логіці викладу навчального матеріалу не випускає ланок, важливих для розуміння ключових понять та суттєвих причинно-наслідкових зв'язків, щоб у загальному ланцюзі взаємозалежних знань не утворювалися лакуни (повнота – це якість знань, що відображає їхній склад, кількість, вимірюється кількістю програмових знань про досліджуване явище).

2. Усвідомленістю знань студента (втілюється у розумінні зв'язків знань та шляхів їх здобуття, в умінні їх доводити, в розумінні принципу дії зв'язків і механізмів їх становлення, усвідомленість впливає як з елементів змісту освіти, так і з видів знань, особливо методологічних).

3. Умінням оперувати педагогічними знаннями: виділяти головне, аналізувати, порівнювати, прогнозувати, синтезувати, абстрагувати, класифікувати тощо.

4. Середнім рівнем самостійності під час відповіді.

5. Середнім рівнем вияву вмінь творчого характеру і досвіду творчої діяльності – вміння бачити проблеми у педагогічній реальності, робити обґрунтовані припущення, застосовувати набуті знання у нестандартних ситуаціях.

Студент одержує оцінку **задовільно (70)**, якщо його відповідь характеризується:

1. Повнотою, цілісністю відповіді, коли студент у логіці викладу навчального матеріалу не випускає ланок, важливих для розуміння ключових понять та суттєвих причинно-наслідкових зв'язків, щоб у загальному ланцюзі

взаємозалежних знань не утворювалися лакуни (повнота – це якість знань, що відображає їхній склад, кількість, вимірюється кількістю програмових знань про досліджуване явище).

2. Усвідомленістю знань студента (втілюється у розумінні зв'язків знань та шляхів їх здобуття, в умінні їх доводити, в розумінні принципу дії зв'язків і механізмів їх становлення, усвідомленість впливає як з елементів змісту освіти, так і з видів знань, особливо методологічних)

3. Умінням оперувати педагогічними знаннями: виділяти головне, аналізувати, порівнювати, прогнозувати, синтезувати, абстрагувати, класифікувати тощо.

4. Середнім рівнем самостійності під час відповіді.

5. Середнім рівнем вияву вмінь творчого характеру і досвіду творчої діяльності – робити обґрунтовані припущення, застосовувати набуті знання у нестандартних ситуаціях.

Студент одержує оцінку **задовільно (65)**, якщо його відповідь характеризується:

1. Неповнотою, нецілісністю відповіді, коли студент у логіці викладу навчального матеріалу випускає ланку, важливу для розуміння ключових понять та суттєвих причинно-наслідкових зв'язків (повнота – це якість знань, що відображає їхній склад, кількість, вимірюється кількістю програмових знань про досліджуване явище).

2. Усвідомленістю знань студента (втілюється у розумінні зв'язків знань та шляхів їх здобуття, в умінні їх доводити, в розумінні принципу дії зв'язків і механізмів їх становлення, усвідомленість впливає як з елементів змісту освіти, так і з видів знань, особливо методологічних).

3. Умінням оперувати педагогічними знаннями: виділяти головне, аналізувати, порівнювати, прогнозувати, синтезувати, абстрагувати, класифікувати тощо.

4. Середнім рівнем самостійності під час відповіді.

5. Низьким рівнем вияву вмінь творчого характеру і досвіду творчої діяльності – застосовувати набуті знання у нестандартних ситуаціях.

Студент одержує оцінку **задовільно (60)**, якщо його відповідь характеризується:

1. Неповнотою, нецілісністю відповіді, коли студент у логіці викладу навчального матеріалу випускає ланку, важливу для розуміння ключових понять та суттєвих причинно-наслідкових зв'язків (повнота – це якість знань, що відображає їхній склад, кількість, вимірюється кількістю програмових знань про досліджуване явище).

2. Усвідомленістю знань студента (втілюється у розумінні зв'язків знань та шляхів їх здобуття, в умінні їх доводити, в розумінні принципу дії зв'язків і механізмів їх становлення, усвідомленість впливає як з елементів змісту освіти, так і з видів знань, особливо методологічних).

3. Умінням оперувати педагогічними знаннями: виділяти головне, аналізувати, порівнювати, прогнозувати, синтезувати, абстрагувати, класифікувати тощо.

4. Низьким рівнем самостійності під час відповіді.

5. Низьким рівнем вияву вмінь творчого характеру і досвіду творчої діяльності – застосовувати набуті знання у нестандартних ситуаціях.

Студент одержує оцінку **незадовільно (55)**, якщо його відповідь характеризується:

1. Неповнотою, нецілісністю відповіді, коли студент у логіці викладу навчального матеріалу випускає ланку, важливу для розуміння ключових понять та суттєвих причинно-наслідкових зв'язків (повнота – це якість знань, що відображає їхній склад, кількість, вимірюється кількістю програмових знань про досліджуване явище).

2. Усвідомленістю знань студента (втілюється у розумінні зв'язків знань та шляхів їх здобуття, в умінні їх доводити, в розумінні принципу дії зв'язків і механізмів їх становлення, усвідомленість впливає як з елементів змісту освіти, так і з видів знань, особливо методологічних).

3. Умінням оперувати педагогічними знаннями: виділяти головне, аналізувати, порівнювати, прогнозувати, синтезувати, абстрагувати, класифікувати тощо.

4. Низьким рівнем самостійності під час відповіді.

5. Низьким рівнем вияву вмінь творчого характеру і досвіду творчої діяльності – застосовувати набуті знання у нестандартних ситуаціях.

Студент одержує оцінку **незадовільно (35)**, якщо його відповідь характеризується:

1. Неповнотою, нецілісністю відповіді, коли студент у логіці викладу навчального матеріалу випускає ланку, важливу для розуміння ключових понять та суттєвих причинно-наслідкових зв'язків (повнота – це якість знань, що відображає їхній склад, кількість, вимірюється кількістю програмових знань про досліджуване явище).

2. Неусвідомленістю знань студента (втілюється у розумінні зв'язків знань та шляхів їх здобуття, в умінні їх доводити, в розумінні принципу дії зв'язків і механізмів їх становлення, усвідомленість впливає як з елементів змісту освіти, так і з видів знань, особливо методологічних).

3. Неумінням оперувати педагогічними знаннями: виділяти головне, аналізувати, порівнювати, прогнозувати, синтезувати, абстрагувати, класифікувати тощо.

4. Низьким рівнем самостійності під час відповіді.

5. Низьким рівнем вияву вмінь творчого характеру і досвіду творчої діяльності – застосовувати набуті знання у нестандартних ситуаціях.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Базалук О. А. Философия образования в свете новой космологической концепции: учеб. / О. А. Базалук. Київ: Кондор, 2010. 458 с.

2. Базалук О. О. Філософія освіти : навч.-метод. посіб. / О. О. Базалук, Н. Ф. Юхименко. Київ: Кондор, 2010. 164 с.

3. Завгородня Т. К. Історія педагогіки: навч.-метод. посіб. / Т. К. Завгородня, Л. М. Прокопів, І. В. Стражнікова. Івано-Франківськ: НАІР, 2014. 160 с.
4. Зайченко І. В. Історія педагогіки : навч. посіб. – У 2-х кн. / І. В. Зайченко. Київ: Вид. Дім «Слово», 2010. Кн. І: Історія зарубіжної педагогіки. 624 с.
5. Історія педагогіки / За ред. М. В. Левківського, О. А. Дубасенюк. Житомир: ЖДПУ, 1999. 336 с.
6. Качуровський М. О. Філософія освіти : навч.-метод. посіб. / М. О. Качуровський. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2010. 116 с.
7. Клепко С. Ф. Конспекти з філософії освіти / С. Ф. Клепко. Полтава: ПОІППО, 2007. 424 с.
8. Клепко С. Ф. Філософія освіти в європейському контексті : монографія / С. Ф. Клепко. Полтава: ПОІППО, 2006. 328 с.
9. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в стратегіях освітнього простору / В. Г. Кремень. Київ: Педагогічна думка, 2009. 520 с.
10. Левківський М. В. Історія педагогіки : навч.-метод. посіб. – Вид. 4-те / М. В. Левківський. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 190 с.
11. Словник педагогічних та психологічних термінів : для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття освіти пед. спец-тей / укладачі: Н. А. Несторук, Л. В. Кокоріна. Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 131 с.
12. Указ Президента України № 344/2013 «О Национальной стратеги развития образования в Украине на период до 2021 года». URL: <http://www.president.gov.ua>.
13. Філософія освіти: навч. посіб. / за заг. ред. В. Андрущенка, І. Передборської. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. 329 с.
14. Філософія освіти: навч. посіб. для осіб, що навч. в магістратурі за спец-тю «Педагогіка вищої школи». / Т. Н. Кучера, Л. І. Насонова, В. В. Дейнека. Харків: ХНМУ, 2015. 63 с.
15. Цикін В. О. Філософія освіти – стратегія прориву в майбутнє: монографія / В. О. Цикін, І. А. Брижата. Суми: Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2012. 256 с.

Додаткова література

1. Гітун Н. І. Філософія освіти: аналіз культуротворчої парадигми в освіті / Н. І. Гітун // Проблеми педагогічних технологій. 2010. № 2. С. 70–77.
2. Крисаченко В. Світоглядна парадигма ХХ століття: український внесок / В. Крисаченко // Освіта і управління. 2010. Том 13, № 4. С. 98–114.
3. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти з дисципліни «Філософія сучасної освіти»: для здобувачів денної та заочної форм здобуття освіти пед. спец-тей / укладач: Н. А. Несторук. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 32 с.
4. Пазенок В. Гуманістичний принцип сучасної філософії освіти / В. Пазенок // Філософія освіти. 2005. № 1. С. 53–73.

5. Поліщук Н. В. Філософсько-освітні перспективи пізнання Всесвіту та виховання духовних людей космічно-інопланетного майбутнього / Н. В. Поліщук // *Philosophy and Cosmology* 2013 (Том 12). Київ: МФКО, 2013. С. 190–200.

6. Соловьёва М. Ф. Отражение идей философии космизма в отечественной культуре и образовании // *Philosophy and Cosmology* 2009. (Том 8). Київ: МФКО, 2009. С. 243–251.

7. Терещенко Ю. І. Філософія освіти та пошуки морально-етичного виховання / Ю. І. Терещенко // *Шлях освіти*. 2002. № 3. С. 11–15.

8. Шиндаулова Р. Б. Ноосферно-антропологический (неогуманистический) аспект методологического анализа проблемы «мировоззренческая культура» в философии образования / Р. Б. Шиндаулова // *Philosophy and Cosmology* 2010 (Том 9). Київ: МФКО, 2010. С. 243–251.

Інформаційні ресурси

1. Гусинский Э. Н. Введение в философию образования : учеб. пособие / Э. Н. Гусинский, Ю. И. Турчанинова. Москва: Логос, 2000. 223 с. (Учебник для XXI в.) URL : <http://window.edu.ru/resource/456/42456>

2. Філософія освіти XXI століття: проблеми та перспективи. Левкун К. Ю., Ніколенко К. В. URL: http://www.rusnauka.com/19_AND_2013/Philosophia/2_139866.doc.htm.